

[Arbejdsministeren]

Dorte Bennedsen her i tinget den 24. marts 1982, hvor vi behandlede et beslutningsforslag fra SF om samme spørgsmål. Fru Dorte Bennedsen sagde dengang, at arbejdsmarkedets parter selv skulle have mulighed for at fastlægge en overenskomstmæssig ret til betalt frihed til uddannelse, samt at staten ikke skulle bidrage til finansieringen af uddannelsesfriheden. Det er stadig min overbevisning, at en reform som den foreslåede får den bedste udformning, hvis arbejdsmarkedets parter finder frem til en ordning, som er afpasset de behov og ønsker, der er på arbejdsmarkedet. Beslutningsforslagene viser da også, at behovene er og nødvendigvis må være forskellige for de forskellige grupper på arbejdsmarkedet. Disse individuelle behov kan netop bedst vurderes ved forhandlinger mellem de berørte parter.

For så vidt angår finansieringen af friheden kan jeg slå fast, at der i den nuværende økonomiske situation ikke er mulighed for at lade staten betale som foreslået af socialdemokratiet. SF har, måske i erkendelse heraf, i stedet foreslået en arbejdsgiverfinansieret ordning. Hvis lønmodtagerne og arbejdsgiverne kan blive enige herom, vil regeringen naturligvis ikke stille sig i vejen.

Jeg vil blot til sidst understrege, at regeringen ikke er indstillet på at tage noget lovgivningsinitiativ om uddannelsesfrihed og finansiering heraf, og regeringen må derfor afvise begge forslag.

Jytte Andersen (S):

Det er en kendsgerning, at der i folketinget er flertal for en opprioritering af voksenuddannelserne og for, at det er nødvendigt at skabe nogle særlig gunstige vilkår for de korttidsuddannede. Debatten i dag drejer sig om at få udmøntet dette flertal i et stykke praktisk og epokegørende politik. Vi har ikke særlig vanskeligt ved at forstå, hvorfor regeringspartierne i denne sag udgør et mindretal. Her er der nemlig tale om en svag og udsat gruppe, der skal støttes, her er der mulighed for at fordele samfundets uddannelsesmæssige ressourcer mere jævnt, og her er der tale om at skabe beskæftigelse. Regeringens politik har ikke hidtil taget hensyn til disse krav. Derfor har vi ikke haft nogen forventninger om, at regeringspartierne og undervisningsministeren og arbejdsministeren i

dag frivilligt giver tilsagn om at støtte betalt frihed til uddannelse, heller ikke selv om betalt frihed til uddannelse i Sverige under 6 års borgerligt styre forblev uantastet. Det er måske et tegn på, at de borgerlige svenske partifæller har mere udsyn end de danske, men vi ved, at der er flertal her i folketingsalen for en voksenuddannelsesreform. Vi tillader os indtil videre at regne med, at den radikale holdning i denne sag er klar, og derfor er regeringen tvunget til positivt at få denne sag bragt på plads.

I socialdemokratiet prioriterer vi betalt frihed til uddannelse meget højt, ikke mindst af samfundsmæssige og menneskelige grunde. Det er sådan, at samfundsforholdene kompliceres mere og mere, og det betyder faktisk en reel fare for vores demokrati, når vores demokrati og folkestyre udvikler sig henimod et ekspertvælde. Der er i et højteknologisk kompliceret samfund en risiko for fremmedgørelse, der bringer demokratiet og tolerancen i fare. Informationsteknologien løber stærkt og indebærer fare for teknologiske analfabeter, og her er de korttidsuddannede de mest udsatte grupper. Erhvervslivet interesserer sig alene for at få uddannet arbejdsstyrken, og det forpligter faktisk det offentlige til at gå ind i en uddannelsesreform med et bredt sigte.

Uddannelsesressourcerne skal fordeles bedre, end tilfældet er i dag. Det er en kendsgerning, at de korttidsuddannede kun får 1 times efteruddannelse for hver gang en, der har lang uddannelse, får 30 timer. Det betyder, at uddannelseskløften øges ikke bare imellem de korttidsuddannede og dem med længere uddannelse, men også imellem generationerne. Vi ved, at beskæftigelseseffekten ved betalt frihed til uddannelse er stor. Vi har set det i Sverige, hvor udviklingen peger på en beskæftigelseseffekt på 70 pct. Der er altså mange gode grunde til at få tilrettelagt en uddannelsespolitik, som bygger på frivillighedens princip, som den socialdemokratiske udgave bygger på, og på et velfungerende voksenuddannelsessystem. Jeg glæder mig over det principielle flertal, som de forslag, vi har til behandling i dag, tyder meget på.

Kirkegaard (KF):

Så har socialdemokratiet endnu en gang søsat sit uddannelsespolitiske flagskib: betalt